

Referanser: KM 07/17, KR 60/17, KR 11/18, KR 45/20, KR 55/20,

Arkivsak: 17/01476-8

Saksdokumenter:

KR 112.1/21 Samarbeidsavtale ved tildeling av tilskudd mellom Den norske kirke v/Kirkerådet og KIFO Institutt for kirke-, religions- og livssynsforskning

KR 112.2/21 KIFOs langsiktige oppgaver for Kirkerådet

KR 112.3/21 Årshjul 2022

Samarbeidsavtale mellom Den norske kirke og KIFO – Institutt for kirke-, religions- og livssynsforskning

Sammendrag

Kirkerådet har behov for å se forskningsfeltet som en integrert del av virksomhetsstyringen for bedre å kunne nå målene som er satt for virksomheten. Kirkerådets ressurser til forskning er i stor grad kanalisert gjennom et årlig tilskudd til KIFO - Institutt for kirke-, religions- og livssynsforskning (KIFO). Dersom tildelingen skal videreføres må KIFOs forskning være adekvat i forhold til Den norske kirkes behov. Kirkerådet må ha innflytelse på prioriteringer og valg av forskningstemaer, en samarbeidsavtale mellom Kirkerådet og KIFO vil muliggjøre dette. I vedlagte forslag til samarbeidsavtale forutsettes det at KIFO gjennomfører forskningsoppdrag som kan gi Den norske kirke innsikt i hvordan kirkens virksomhet er i utvikling og hvordan samfunnets forventninger til kirken utvikler seg.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet gir sin tilslutning til den vedlagte *Samarbeidsavtale ved tildeling av tilskudd mellom Den norske kirke v/Kirkerådet og KIFO – Institutt for kirke-, religions- og livssynsforskning.*

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkerådet har ved flere anledninger drøftet fremtidig forsknings-, utviklings- og innovasjonsstrategi (FoUI) for Den norske kirke (KR 45/20 og 55/20). Forskningsfeltet må være en integrert del av virksomhetsstyringen for slik å bidra til at Kirkerådet når de mål som er satt for virksomheten. Kirkerådets ressurser til forskning er i stor grad kanalisert gjennom et årlig tilskudd til KIFO - Institutt for kirke-, religions- og livssynsforskning (KIFO). Arbeidet med FoUI – strategien har følgelig reist spørsmålet om forholdet mellom Kirkerådet og KIFO. Dersom tildelingen skal videreføres må KIFOs forskning være adekvat i forhold til Den norske kirkes behov. Kirkerådet må ha innflytelse på prioriteringer og valg av forskningstemaer.

Etter vedtak i Kirkemøtet i 1992 ble KIFO etablert i 1993. Midler til satsingen kom fra OVF (den gang Særfond II midler), for så å bli en fast post på statsbudsjettet fram til 2013 da Kirkerådet overtok ansvaret for tildeling og oppfølging. Utviklingen som bl.a. er dokumentert gjennom en egen evaluering i 2019 viser en produksjon som preges av høy kvalitet og mange store evalueringer av kirkelige temaer og reformer. Evalueringen svarte imidlertid ikke på spørsmålet om det er riktig at trossamfunnet Den norske kirke skal finansiere den forskningsaktiviteten som i dag skjer i KIFO. Det er en utfordring både for KIFO og Kirkerådet at det gjennom dagens organisering er en distanse mellom kirkens egen virksomhet og KIFOs forskning. Organiseringen har medført at det har vært opp til KIFO å bestemme hvilke forskningstemaer som skal prioriteres.

Forskningsfeltet som en integrert del av virksomhetsstyringen

Det er behov for en strategisk satsing på statistikk og analyse i Kirkerådet. Kirkerådet vil i større grad se forskningsfeltet som en integrert del av virksomhetsstyringen. Kirkerådet har vurdert organisering av FoUI-arbeidet i en egen enhet, men vil foreløpig ikke foreslå en egen organisering av dette arbeidet. Inntil videre vil Kirkerådet utvikle innovasjonskraft i egen virksomhet, kombinert med å styrke bestillingen av forskning. Det legges til grunn at Kirkerådet på dette området legger opp til en stor grad av involvering av organer i trossamfunnet.

Kirkerådet vedtok i sak 55/20¹ å be direktøren innlede en dialog med styret i KIFO om på hvilke premisser et samarbeid med KIFO eventuelt kan inngå i organiseringen av Den norske kirkes FoUI-strategi. På grunnlag av denne dialogen vil Kirkerådet vurdere størrelse og innretning av eventuelle fremtidige tilskudd til KIFO. For 2021 ble det bevilget et tilskudd på samme nivå som i 2020.

---

¹ KR 55/20 Vedtak

1. Kirkerådet styrker sin kapasitet innen statistikk og analyse med relevans for Den norske kirkes sokn, bispedømmer og på nasjonalt nivå.
2. Kirkerådet vil arbeide videre med organiseringen av forsknings-, utviklings- og innovasjonsarbeidet i Den norske kirke og komme tilbake til rådet med en egen sak om dette.
3. Som ledd i dette arbeidet ber Kirkerådet direktøren innlede en dialog med styret i KIFO om på hvilke premisser et samarbeid med KIFO eventuelt kan inngå i organiseringen av Den norske kirkes FOUI-strategi. På grunnlag av denne dialogen vil KR vurdere størrelse og innretning av eventuelle fremtidige tilskudd til KIFO. For 2021 bevilges et tilskudd på samme nivå som i 2020.

Tilskuddsmidlene som bevilges til KIFO må nyttes til forskningsoppgaver som er relevante for Den norske kirke. Forskningen må bidra med kunnskap som setter Den norske kirke bedre i stand til å løse sine oppgaver. For å sikre denne målsettingen er det nå utarbeidet forslag til en samarbeidsavtale mellom Den norske kirke v/Kirkerådet og KIFO.

Forslag til avtale er utarbeidet på bakgrunn av drøftinger hvor blant andre KIFOs styreleder og daglig leder har deltatt. Avtalen skal sikre at KIFOs forskningsoppgaver understøtter de kirkelige mål og strategier.

KIFOs styre godkjente avtalen slik den nå foreligger i styremøte 2.november.

Det foreslås i samarbeidsavtalen at tilskuddet skal bestå av en grunnbevilgning som utgjør 15% av det årlige tilskuddet. Dette er frie midler til fagutvikling i KIFO. Videre ytes det et tilskudd til konkrete langsiktige oppgaver i en fireårs-periode. De langsiktige oppgavene består i å innhente, sammenstille og analysere kvalitative og kvantitative data som har betydning for utviklingen av Den norske kirkes virksomhet. KIFO skal hvert fjerde år utarbeide en perspektivanalyse som beskriver trender, drivkrefter og utviklingstrekk som påvirker kirken i årene som kommer. En konkret beskrivelse av disse langsiktige oppgavene ligger i et vedlegg til Samarbeidsavtalen «KIFOs langsiktige oppgaver for Kirkerådet». Det er her beskrevet et forskningsprogram med tre fokusområder:

1. Analyse av Den norske kirke
2. Analyse av tros- og livssynsutvikling i Norge og internasjonalt
3. Samfunnsutvikling

Til grunn for arbeidet med disse fokusområdene skal KIFO utvikle og vedlikeholde en kunnskapsdatabase. Størrelsen på midler til langsiktige oppgaver avhenger av oppgavebeskrivelse med tilhørende budsjett, men skal minimum utgjøre 50% av det årlige tilskuddet. Et restbeløp avsettes til en pott med midler som skal benyttes til konkrete, tidsavgrensede prosjekter.

For å sikre en god dialog mellom Kirkerådet og KIFO om utførelsen av de langsiktige oppgavene opprettes det en referansegruppe. Dette skal sikre at begge parter kan ha innsikt i pågående prosesser som har betydning for de oppgaver som skal løses. Det kan også opprettes egne referansegrupper for konkrete prosjekter når det anses som hensiktsmessig. KIFO skal årlig rapportere på bruken av de tildelte midler.

Samarbeidsavtalen inngås for en 5-års periode og løper frem til 31.12.2026. Det fremgår av punkt 7.3 i samarbeidsavtalen at den inngås for 5 år. Det vil være nyttig at perspektivmeldingen evalueres av Kirkerådet i samråd med KIFO, og at evalueringen legges til grunn for evaluering og eventuell revidering av samarbeidsavtalen i 2025-2026.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Kirkerådets årlige tilskudd til KIFO for 2022 er kr 7.457.988. Dette er samme nivå som i 2021, men regulert i henhold til konsumprisindeksen. Det avholdes årlige rapporteringsmøter mellom KIFO og Kirkerådet. I tillegg kommer møter i referansegrupper.